

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно (з книжкою)	5.00 зол
Чвертьрічно	15.00 "
Піврічно	30.00 "
Річно	60.00 "

В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ.
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. Ч.

ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОР.

Всі точні передплатники дістають щомісяця безплатно книжку 6-ки «Діла» в об'ємі 10—15 аркушів друку.

У совітському посольстві думають, що Бутенка схопили або навіть убили.

Таким робом берестейський мировий договір став ніби тільки архівним документом, партійним хіба тільки для історика-дослідника, що любить порпатись у запорошених старих паперах. „Клаптик паперу“ — це цинічна характеристика всіх мирових договорів всесвітньої історії. А проте вона до ніякого договору мабуть так яскраво не підходить, як до берестейського договору, — коли судити по нинішньому стані річей. Тому не диво, що ті, які берестейський мир побороювали від менту, коли він був у ніч з 8. на 9. лютого 1918. року підписаний, і з менту, коли до Береста виїхала самостійна делегація Української Народньої Республіки, — що всі вони обчімхують той мир з усякого значіння: вони мають дійсно чимало матеріалу до легковажної його оцінки. Для злобного критика й сам образ мирової конференції у Бересті дає чимало можливостей представити його в карикатурному світі. Адже там з одного боку були представники молододі держав, яка акуратно напередодні підписання мирного договору втратила вже свою столицю в користь ворогів; поруч із ними були представники того недавнього могутнього члена Почірнього Порозуміння, якого полки сходили були по карпатських узбіччях на малярську кітланну, та який тепер перед підписанням мира вже очистив окопи, не уявляючи собою ніякого प्रतिownika. А по другому боці з чотирьох партнерів три з них — Австро-Угорщина, Болгарія і Туреччина — за всяку ціну хотіли годи-

1) Нема ніякого доказу, щоби це націоналістична фальста сторпелувала брїтїйські кораб-

Як твердять льондонські „Фінансові Новини“, положення на Середземному Морі є одинокою перешкодою, що не дозволяє льондонським банкам дати позичку Італії. Англьо-італійські фінансові взаємини були давно дуже добрі. І тепер льондонські банки охоче дали би кредити поважним італійським банкам і торговельним підприємствам, але вони мусять дістати запоруку, що англійські гроші не підуть на фінансування протиянглійської пропаганди. Італія повинна дістати позичку щойно тоді, як заключить договір з Англією.

З огляду на напади на два британські кораблі, британський уряд скріпив свої сили на Середземному Морі: він вислав туди два крейсери з противітійською артилерією і зброєю летючих баз на Атлантичному побережжі. Скільки контрторпедовців збільшувати з 60-ох (згідно з постановами ніонського договору) на 70, з чого 40 припадає на Англію, 30 на Францію.

Обговорюючи постанови британської та французької адміраліції в боротьбі з пірат-

Без „Просвіти“ — народу не виховаємо. То-
лу не жалуймо датів на скріплення змагань
„Просвіти“! Вступаймо всі в члени Матері.
„Просвіти“!

тисся, утотожнюючи з миром мало не свою екзистенцію; пісар Карло переживав 20 літ тому „найщасливіший день у житті“, бо з отим миром зв'язував не тільки надію на хліб для голодної і з голоду абунтованої наддунайської столиці, але й рятуюнок для цілої монархії і для династії Габсбургів. Одна Німеччина була партнером, який не потребував бляфувати, — але й ситуація Німеччини не була світла, коли переможний сепаратний мир на Сході Європи не охоронив її від воєнної катастрофи на Заході. Всі партнери берестейського мира прогнали, вернули нові сили, нові чинники, які стали партнерами великої повоевничої гри за мир і війну. І більшовицька Росія, така немінна у Бересті і безпосередньо після Берестя й така ніби сильна в моменті закріплення своєї влади в новій тюрмі народів, теж прогнала: бо хоч і надіжить до Ради Ліги Націй і хоч утримує одну з найбільших армій світа, проте грає роль підмету міжнародної політики теж у дуже обмеженому змісті; маленькою ілюстрацією, як вона пережерта внутрі, є доля провідників та учасників російської мирової делегації у Бересті — розстріляних (Юффе, Каменев, Сокольников), засланих на Соловки (Радек), або прогнаних на другу півкулю глобу (Троцький)...

Але вся та і така оцінка берестейського мира не бере під увагу одного моменту: внутрішнього розвитку українського народу, розвитку подій української національної революції, історії українських визвольних змагань. Берестейський мир творив у них тільки один із можливих стовпів, тільки один з епізодів, великих, важких, але епізодів, які не рішали ні про закінчення і закріплення Української Держави, ні про її загибель. І тому українська оцінка берестейського мира не може йти по лінії критичних міркувань чужинського історика.

Ми ставимось до берестейського мира перш усього як до радісного факту одного з найбільших дипломатичних успіхів, які знає не тільки історія України, але й історія міжнародних мирних трактатів. Цей успіх тим більший, що українські делегати — це були молодики, які вперше опинились у ролі дипломатів, маючи проти себе старих досвідчених політичних лисів. Берестейський мир має для нас величезне значіння історичного прецеденту, як подія, записана у всевітній історії, яка може підлягати критиці й кокеткам, та яка проте зробила те, що так чи інакше мусить знову повторитись: впровадила в міжнародне життя самостійну Українську Державу. Берестейський мир має ірешті те величезне значіння для нас, що він відкривав нові сторінки української визвольної боротьби. Переворот Павла Скоропадського, протигетьманське повстання і Мотовилівка, Трудовий Конгрес і 22 січня 1919, творення повітньої Української Армії, спільний похід на Київ з УГА, війна з більшовниками та Діккіном, чотирокутник смерті, і Зимовий Похід Омеляновича-Павленка, варшавський договір і польсько-український похід на Київ, і II Зимовий Похід і трагедія Української Армії, — все воно взагалі могло відбутися завдяки тому, що берестейський мир уможливив відбигти першу навагу Антонова-Овсеєнка, Мурашова, Егорова й Берзіна. Були серед тих подій моменти світлі й сумні, були неспівмірні вартості, були моменти зливу й упадку. Але всі вони разом складалися на боротьбу, в якій кріпився український нарід та його національно-державна свідомість, усі вони разом складалися у своїх підсумках на ту визвольницьку традицію, на якій сьогодні сапрається все виховання української нації.

Довкола берестейського мира все ще кружляє чимало легенд. Все ще вські „історики“ й

„публіцисти“ торочать про нього теревені, обриваючи лише на дискредитацію. Все ще єдиним спонукую такої оцінки буває у деякого незначисті і до німців і до українців. Це торкається напир. відомих польських атак на II. точку 2-ої статті мирового договору, що торкається Холмщини. Це добра нагода, щоб пригадати, що 1) у тієї точці казалося виразно, що по-дрібно встановлятиме границю мішана комісія відповідно до етнографічних відносин та з у-вагою на бажання населення і 2) 4. березня підписано у Бересті датковий договір, у якому сказано, що та мішана комісія може не рахуватися з устійненою у договорі границею Білгорай — Шебрешин — Красностав — Пугачів — Радни — Межиріччя — Сарнаки, та що до мішаної комісії будуть покликані й польські представники. Дивним дивом польські обурені голоси про ту первісну клявузю та другий додатковий протокол ніколи не згадують.

Безумовно Ахілєвою п'ятою берестейського мира було те, що в ньому рішали про гра-

нині держав європейського Сходу не безпосередньо заінтересовані сторони й сусіди — Україна, Московщина, Польща, — лише тільки одна заінтересована Україна та — німці. Цей первородний гріх того мира жорстоко потім пімстився. Але таких промахів маємо безліч, і не тільки з часів зперед берестейського мира. Адже і ризький мир, який обов'язує по нинішній день, має той сам первородний гріх у ще більшому розмірі: рішали в ньому про долю України — без українських представників. І рішення Ради Амбасадорів з березня 1923 року відбувалось теж без участі українських делегатів. І тому треба бути дуже обережним з критикою, яку викликає не розум, а почування.

Ми, українці, оцінюючи вартість берестейського мира з нинішньої перспективи 20-ти літ, можемо здобутись уже на той об'єктивізм, який кже нам ставитись до тієї події без ентузіазму, але з найбільшою пошаною. І віддати їй пошани, як світлій даті з історії українських визвольних змагань.

Політична атака чи провокація?

Атака польського посла Войцеховського на нашого митрополита Андрея Шептицького в бюджетовій соймовій комісії у Варшаві, атака при допомозі вселяючих низьких закидів і посуджувань, заворушила наше українське громадянство і тяжко його вразила своїм тоном і змістом. Тому перше слово, яке впало у відповідь на ті напасти і лайки, було: це нечувана атака!

Так, нам здається, „нечувана“, бо нинішнє українське громадянство не чувало ще про таку свавільну зневагу Найвищого Достойника Української Католицької Церкви. А інша справа, чи такими засобами можна досягнути честі і достоїнства нашого владдики, котрого добре знає весь український нарід не від сьогодні.

Та для докладності хочу пригадати, що напасти на наших митрополитів бували й у давніх часах. Ось помовлювання митрополита Михайла Левинського, начеб він порозумівся з польськими патріотами і ділав на школу української (руської) народності. Тому о. Антін Петрушевич його „прихворний священник“, оголосив у „Зорі Галицькій“ з р. 1849. „отріт клеветникам“, в котрому він виявив між іншим, що в місці серпні 1848 р. приїхали були до У-нева князь Сапіга, Г. Василевський, граф Красицький і Г. Ватівський та домагалися від митрополита, щоб він підписав протест проти поділу Галичини; але він їм відмовив і заявив, що вже підписав з представниками українського на-

роду адресу до Відня, щоб українську область Галичини відділили від польської.

Також з початком шістдесятних років минулого століття посипалися були напасти і лайки польської преси на митрополита Григорія Якимовича за його акцію проти душехвастства польського духовенства і перетягання вірних нашого обряду на римо-католицький обряд. Тоді державний прокуратор звернувся був до митрополита із запитом, чи не булоб вказано конфіскації дотичні газети; на це відповів митрополит Якимович, щоб не конфіскувати бо знав річ, що вулицьники не кидають камінням на дерево, яке не родить...

І таких випадків бувало більше тай не буть страху.

Тому наш Князь Церкви не налякався тім злочинною атакою, ані нею не закурився і не потребує занад співчуття, бо від тої напасти ані штир не впав, ані стало не розбіглося, а ще більше всі ми зединились!

Та з цього доастичного випадку залишається для нашої внутрішньої політики одна мисль: що планове польське політичне нічого не камились і нічого не забули!

А як вони думають, що цим шляхом відійти до нормалізації польсько-українських відносин маємо право дуже сумніватись...

Карти, горілка й арифметика.

ВОЛИНСЬКІ МАЛЮНКИ.

В ТРИ КОЛОДИ.

Дубенщина. Село. Довгий зимовий вечір. Іван страшенно худіє. От, як би „газетка“ чи книжка, то час якийсь пройшов би. Та Іван не має їх, бачите, він бідний: усього шість гектарів! Колись можна було у „Просвіті“ дурно прочитати, а тепер хоч пропадай.

Іван одягає кожух і йде до Семена, бо той газетку має та й взагалі знає, що діється на світі.

Привіталися й Іван починає розпитуватись, що там у світі робиться. Ще Семен не встиг розв'язати рота, як двері скрип — входять Петро, теж почитати чужу газетку чи бодай довідатись, що чути на світі Божому.

Семен ханюється, тривожно поглядає то на темні шибки вікон, то на двері. Врешті на-бирається відваги й каже:

— Знаєте, того... Колись то казали російські „голови“ на вулицях: „Більше голок не

совокупляйся“. Так воно й, тепер. Знаєш ти, що не вільно в хатах збиратися. Отже збира-те, а один мусить вийти з хати, бо вже всі гріх.

— Та кинь дурницю! — каже Іван, — там побачить та ще в таку заметіль?

— Ні, не хочу кари. То що? Як ніхто не піде, то я сам піду з хати.

І за шапку. А двері знову скрип — входить Микола, теж довідатися, як там у світі. Ще не страхнув смігу з шапки, знову скрип — Грицько, за ним Дмитро.

— То вже нас два рази по трьох, значить, подвійна кара! — а жахом чухається господар.

А двері знову скрип — входять Максим Федір і Данило.

— Господи! — стоїть господар. — Та не потрібна кара. Підійть ви до всіх чортів! Як швидше!

— Та як їти? Чуєш, що робиться у світі? Такої заверюхи я не запам'ятаю. Дай мені довідатись. А то женец, як собак.

— Забирайтесь! Ідть. Не хочу у вас сидіти.

Данило чухається за вухо: — Воно так, збиратися не вільно. Але вийти не забороняють.

І бух колоду карт на стіл. А Максим і Петро витягає з кишені трітє. Знову скрип — входять Максим, Юхим і Дмитро.

— Хіба що так! — загідне господар. — сідайте та швидше, щоб не було зливи. Тут біля стола, а ви можете на скрип.

Ще стільничка своїть, примостіть на стіл. За хвилину Іван гра з три колоди.

— А можеб так десь якийсь малюнок?

— відливаєється бідний Іван, що ніяк не може перекласти „газетку“.
— Вартоб! Бо якже так насухо?
Назбирали грошей. Виряджують куди слід
Микола.
— А візьми мені махорки!
— І мені. І мені.
В Семеновій хаті весело, говірко, все у
смірах сірого диму.
Ралтом скрип — начальство.
— Що це за зібрання?
Всі весело сміються.
— Яке там зібрання, пане! Отак зійшли-
ся пограти в карти та чарчину випити. Можеб і
я з вами? А що до зібрання, то Боже борони!
Ми політикою не займаємося. Хе-хе-хе!
— Ну, це то інша річ...
Гра йде далі, аж за північ.

АРИТМЕТИЧНЕ ЗАВДАННЯ.

Люблю я Рівненщину. Тут є все, не так, як
в інших повітах: ВУО, УНДО, радикали, геть-
манці, націоналісти ну й, напевно, бувші сель-
робы та комуністи. Багатий повіт!

Іду туди возом, бо з того часу, як Волинь
прилучилася до західної культури, колишньої
східної зими та саней вже й не побачиш. На-
віть Йордан відбувся по коліна у воді.

Отже йду по болоті крок за кроком і від
нудьги думаю про те, що сталося у Варшаві.
Там — у сеймі чи сенаті, не пам'ятаю — хтось
сказав, що в Галичині дуже багато націоналі-
стів та що їх не треба пускати на Волинь. А
якийсь посол чи сенатор — теж не пам'ятаю —
відказав, що, мовляв, на Волині їх не менше.
Отже думаю: справді, де їх більше, де більша
загроза та з якої сторони, в яку потреба спити
рух?

Думав, думав та нічого не видумав. Бо це,
зрештою, не мій фак. Я, бачите, свині на бекони
скуповую. То й пощо мені про такі страшні ре-
чі думати?

Аж ось віддаю в село. А знаю його доб-
ре! По дверях, по вікнах пізнаю, де яка партія
сидить.

Входжу до першої хати зкраю.
— Добрийдень. Чи не маєте свині на про-
даж?

А сам глип — біля стола молоді. Голови
посхиляли над папером, спини повиставляли до
людей і щось рахують. Зрадів я, що йде наука.
Займаюся. Підходжу ближче. Щось пишуть
і рахують.

— Арифметикою займаєтесь? — питаю.
— Так, — відливаєється хтось, не підводя-
чи голови, — та трудне завдання!

— А ну, яке?
— Та ось, — відповідає жваво хлопчик, —

Переломові зміни

у пляні гри 41-ої Льотерії викликали велике
зацікавлення серед усіх гравців

35.000 льосів менше!

Що другий льос виграє!

Нові вигри по 150.000 і 125.000 зол.

Більше вигр по 50.000, 25.000, 15.000 зол., тощо.

Хто не бажає переочити такої виняткової нагоди
добути багатство, повинен якнайскоріше
замовити льос 1-ої класи у відомій зі щастя КОЛЕКТУРІ

„РУНО“ Равіч і Ска

Львів, пл. Марійська 4.

хочемо вирішити, де більше націоналістів: у
Галичині чи на Волині. Оля кже, що в Галичині,
а по моєму на Волині.

Мене, немов гепнуло по голові. Таж це те
саме питання, що лізало й мені в голову по до-
розі!

— А якже ви вираховуєте?

— Та ось пригадуємо всі процеси й кілько
було обвинувачених. На мою думку, таки на
Волині більше. В Галичині все дрібнота: двох-
трох обвинувачених, найбільше десять-двана-
цять. А в нас як сиділо, то вже сиділо: п'ядесят,
шісдесят, сімдесят п'ять.

Що мають спільного бекони з політикою?
І я хутчій втік із цієї хати та до сусідньої. А
там теж сидять біля стола й теж рахують.
Питаюся: що роблять? Теж рахують, де націо-
налістів більше?

Я до третьої, до четвертої, врешті до остан-
ньої хати в селі, — скрізь займаються тією са-
мою арифметикою.

Питаюся:

— Чому вас це цікавить? Таж ви вуїсти,
ундівці, радикали, сельробы, кому...

— Якже може не цікавити? Треба ж зна-
ти, що діється на Волині. Навіть свого против-
ника треба обчислити. Бо якже інакше?

— Нам би й у голову не прийшло, — смі-
ється дівчина, — як би у Варшаві не почали.
Спасибі їм. Тепер знатимемо правду.

— Ну, й до чого ж ви прийшли?

— Та щось так показує, що тепер галичан
уже будуть пускати до нас, а нам до Галичини
буде годі?

Я впіймав себе, що починаю займатися по-
літикою, замість беконами, махнув рукою на
це село та хутчій до другого. Там та сама ари-
метика. Я до третього, до четвертого, до п'ято-
го — скрізь те саме. Отак що й село, то те са-
ме арифметичне завдання.

Вертаюся до Рівного, щоб переконатися, коли
нарешті волинські села розв'яжуть своє зав-
дання: де більше націоналістів у Галичині чи в
тихій волинській стороні. Та й трохи відпочити
треба від цієї арифметики.

Але не встиг ще з воза, як мій добрий
знайомий хапав мене за рукав:

— А яка ваша думка?

— Про що?

— Ай, Боже мій! Не вдавайте наївного. Де
більше націоналістів: у Галичині чи на Волині?

Я вихопив рукав і втік. А мене за той самий
рукав другий знайомий:

— Ви їздите по селах, то певне знаєте: де
більше — в нас чи в Галичині?

— Беконів?

— Яких там беконів! Про націоналістів пи-
таюся.

Я знову шарпнував свій рукав; закликав пя-
тами. Та дарма. Скрізь, на кожному кроці, в
кожній рівненській хаті чи палаті йде те саме
арифметичне питання: де більше?

ОЛЕКСАНДЕР СЕВРЮК.

Уривки зі споминів. *)

...Ще 24 години і ми були знову в Бересті.
Телеграф передавав саме деталі червоного
повстання, вуличних боїв і звірств муравйов-
ських банд.

Міністр закордонних справ О. Шульгин
спішно кликав мене до апарату; більшовики
наближались до міністерства...

Не встиг я вийти ще з вагона потягу на пе-
реру берестейського двіра, як німецький зв'яз-
ковий старшина негайно повідомив мене, що
Київським каналом мене до телеграфного апарату.
Поліваючи моїх товаришів на двірці, я вско-
чив до авто, що за кілька хвилин завезло мене
до будинку, де були розміщені наші телегра-
фічні апарати. Ще мить і я вже на горі в кімнаті
наших телеграфістів. Із бентеженим обличчям, з
руках обірвана телеграфічна бимба... Київ за-
чох...

Апарати вмерли, оніміли і кілька днів, що нам
видались безконечними, ми залишилися без
відомостей з Києва.

Страшне, приголомшуюче почуття — укра-
їнський уряд не існує більше — мали ми, коли

за годину поінформували моїх товаришів про
те, що сталося в телеграфічному будинку.

Але, не мусіли ми ніякому випадку зра-
джувати наших почувань, навпаки, нам по-
трібно було робити радісні обличчя в цій
страшній ситуації.

Наш поїзд був вже великою несподіванкою
для всіх учасників мирової конференції, бо на
засіданні 30. січня представив вже Троцький
своїх нових помічників — Шахрая і Медведєва
як „справжніх представників України“!

А днем пізніше цей-же Троцький заявив
занепокоєним представникам Центральної Дер-
жави: „...на підставі ріжних відомостей з спе-
ціально на підставі телеграм, що я щойно
одержав, я гадаю, що справа участі делегації
Центральної Ради в переговорах є більш спра-
вою минулого, ніж сучасності, або майбут-
ності...“

Перший день після нашого повертуту був
присвячений перемовинам з делегаціями Німеч-
чини, Австро-Угорщини, Болгарії і Туреччини.

Наше становище без зв'язку з нашим урядом
було неабияк важке. Ми не знали напевно чи
Київ впав чи ні. Але, було ясно, що розмови з на-
ми, після більшовицької перемоги в нашій сто-
ліці, були би для Центр. Держави неможливі. То-
му, рішені були ми всі несприятливі для нас по-
винні вперто промовчувати.

Отже почалася велика гра.

Назовні цілком спокійні, старалися ми не
виносити жалкої несподіванки в наші дачки на-
зовні. І у нас померлих і втомлених так, як
ніби то все походило седед цілком нормальних
обставин. Покинувши, і з кожного боку, особливо
в Австрії, становище було надзвичайно кри-
тичне.

Особливо не мав я ні віку ні творчості
ніколи графа Черніна то мої несли були копішні.

Одне лише нас сильно занепокоювало: а
саме — телеграфічне сполучення Берестя-Петро-
град. Будож, дивно, яким, що Совіти інфор-
муватимуть Троцького щодо більшовицького
повстання у нас в Києві та про все інше, що
може нам в Бересті поспувати нашу працю.

Ми ломали собі голови як цьому запобігти.
Одна думка промайнула у мені в голові...
Спочатку, я її відкинув як нелюдяну, потім ще
і ще раз передумав — чи не мусимо ми все таки
так поступити...

Перед моїми очима знову повстали картини,
вільні, страшенні — нашої останньої подорожі.
Ясно стало мені, що більшовицька спроба фі-
зично знищити делегацію Центральної Ра-
ди**) є тою метою, що згодом пристосована
буде до цілого українського народу. От-
же, ми мали не тільки право, але і святий обо-
в'язок не залишати невиконаним ніякого
засобу для урятування нашої батьківщини.

Тому рішився я на крок, неважко якого мо-
гло потягнути тяжкі, що їх неможливо було навіть
передбачити, наслідки для цілої ситуації...

Серед службовців совітської делегації було
кількох українського походження; вони удержу-
вали, навіть, зносини з нашими технічними спів-
робітниками.

Вночі запросив я одного з українців біль-
шовицької делегації до мене. Я відчував я був
переконаний, що не погрози ні гроші не можуть
мати на нього жадного впливу; тільки його поч-
спана любов до Батьківщини може нам допо-
могти.

*) Автор має на увазі п'ять Троцького посто-
ляти українську делегацію, при її повертуті до Києва.
В цей час більшовицькі відділи радничого району (Ше-
петівку, заледжували українській лоті і не емокали
наказу звільнити українських делегатів.

*) Никже позана частина віршів, що його вглаго-
ла в листопаді 1933 року в Бересті, у „Домі Гембел-
зі“, після Української Мирової Конференції в О. Сеєрві.
...заставляв в українській мові писати і писав дитя-
чий на своїй етап берестейських переговорів. Под-
...тиснув порочити того часу, ести Українська Мирової
...Держави вперше вийшла до Берестя, потім вийшла
...в українській мові з Києва чудом, бо — як відомо —
...в українській мові писався на більшовицькій
... — Прям. Ред.

Одна вічна правда — для усіх завіт: PHILIPS RADIO здобуває світ!

Щоб помститися на людях за свої муки, почав я сам атакувати їх. На першого наскокнув я на математиків та й задав йому те саме питання. Подумав трохи мій математик та й каже:

— Задачу розв'язати важко, бо у Варшаві неясно поставили „умову“ націоналістів ОУН чи просто націоналістів? У першому випадку матимемо три дні: додасте всіх оунівців Волині, потім Галичини й від більшого числа відімете менше; в другому випадку додасте всіх націоналістів Волині (селян-робіт і комуністів) та

відімете від загального числа українського населення й будете мати число взагалі націоналістів Волині; потім те саме зробите в Галичині й від більшого числа взагалі націоналістів відімете менше число цих націоналістів і матимете ріжницю.

Я подякував і побіг учити арифметики інших українських громадян.

Шкода лише, що бракує мені грошей; поїхав би я на одну лекцію й до Варшави!

Макар Зір.

Хроніка Совітської України.

Окупаційна влада мусить шанувати пам'ять Шевченка. Почали упорядковувати державний музей-заповідник у Каневі під назвою „Могила Т. Г. Шевченка“. Скульптор Макогон виліпив з глини погруддя поета. Це погруддя зроблять з мармуру й усталають у нестибілу музею. Архитектор-художник Кричевський працює, оздоблюючи гору на території заповідника — будуть майданчики, алеї та зручні сходи на гору. Центральні експериментальні майстерні музею українського народного мистецтва виготовляють за спеціальними малюнками драпі для врок у музеї. Над пам'ятником Шевченка працює група скульпторів під проводом Буздіна. Київський будинок-музей Т. Г. Шевченка виставив низку нових експонатів, серед них кілька рідкісних примірників видання „Кобзаря“ року 1860 з власноручними дедикаціями поета друзям і знайомим. Виставлено також поему російською мовою „Тризна“, видання 1844 р. з автографом поета.

Підготовка до „большевицької весни першого року третьої сталінської п'ятилітки“. Завжди буває так, що чим пишномовніша та довша назва, тим гірший зміст. Так і в цьому випадку. У Москві дуже поважно занепокоєні хворою і поганою підготовою до весняної загальної кампанії; великі надії покладають на нового наркома земельних справ ССРСР Ейхе, що його закликали до Москви з Сибіру, де він був секретарем партійного крайового комітету; він склав довідкову доповідь Раді народніх комісарів; доповідь цю переплюють по всіх радіо

станціях. Ейхе запропонував зразу річний план с.т. робіт, тоді як раніше було два плани: весняний та осінній. Думають, що це допоможе, а між тим області на Україні ніби змагаються за гіршу підготовку до весняної загальної кампанії: ремонтують дуже невелику кількість тракторів, при чому якість ремонту дуже погана, не перечіщають насіння, не підготовляють кадрів для тракторів, комбайнів, автомобілів. Ця загадкова Україна завжди може принести цілком несподівані неприємності.

Поряжки у наркоматі соціальної безпеки УССР. Багато людей звертається зі скаргами до цього наркомату і нетерпляче чекає на відповідь. Чекати доводиться не тижні, іноді навіть не місяці. Надходить, наприклад, за місяць 688 скарг, з них полагоджують 10, а решта залежується. А ці 10 ніби полагодилися — це скарги на місцеві районні організації, тому їх і повертають на розгляд тих самих районних організацій. А якби хто захотів переговорити у своїй справі з начальниками відділів наркомату, то їх не можна знайти... Завідувач відділу десь є, бачите і пальто його і кашкет... Так минають години без жадних наслідків.

Нове шкільництво. Коли управу київської центральної пришкольної бібліотеки „вчистили“ з „націоналістичних бандитів“ виявилось, що вони гноїли по ділох бібліотеки дуже багато книжок. Виявилось, що це видання творів Пушкіна, Некрасова, Чернишевського, Добролюбова, Бєліцького...

Дружнє спілкування „братерських“ народів. Український нарід і „братерський великий російський нарід“ почали цілком братерське спілкування. Російський поет Лебедєв-Кумач надіслав поздоровлення „Сестрі-радянській Україні“ з такими висловами у перекладі:

З новим роком, красуне-сестрице...

Прощай, багатіша, співуча,

Синькока ти, рідна сестра...

А український поет, Андрій Угоров відповів йому в унісон:

Бють куранти древнього Кремля.

Зрастувай, із новим щасливим роком.

Дорога радянська земля...

Одеський скульптор Теннер для вистави „Квітуча Україна“ закінчує монументальну постань „Ворошилов на коні“ (причому тільки тут квітуча Україна? чи тому, що на її плодючих землях виростає і така квітуча?). Спеціальна делегація українських „трудящих“ з академіком-поетом Тичиною і заслуженою артисткою-республіки „орденоносницею“ Петрусенковою на чолі виїжджала до Москви дякувати любимому вождю, вчителю і другові.

Нові музичні видання. Українське видавництво „Мистецтво“ випустило масовим накладом пісні: „Львів“, слова поета Зоренка, музика композитора Грудини; „Стоїть дуб зелений“, музика композитора Веєвковки. У зв'язку з недалекою ювілеєм „Красної Армії“ видали вже до 50 пісень, до текстів поетів Тичини, Рильського, Сосюри та інших що їх написали композитори Ревуцький, Лятошинський, Косенко,

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Ч. 21. Середів, 8. лютого (27. січня) 1888.

ПРОМОВА КН. БІСМАРКА.

Положення в Європі було доволі неспокійне. Здавалося, що війна висить на волоску. Тому всі з великим зацікавленням чекали на заповіднену промову німецького канцлера кн. Бісмарка в парламенті. Ця промова виголосив кн. Бісмарк 6-го лютого при баті над позичкою на військи. В цьому числі „Діло“ почало друкувати повного тексту тієї промови.

Канцлер сказав, що не вважаючи на те, що Росія збирає військо над австрійським та німецьким кордоном, — він не вірить в можливість війни. „Росія не може мати на цілі — говорила кн. Бісмарк — забрати пруські або австрійські частини краї, — я думаю, їй досить уже поліції, а від Австрії щомісяч хотіла би дістати. Немає причини задля якої Росія мала би напасти своїх сусідів, а мое довіря їй так далеко, що я бачу, якби навіть через якийсь несподіваний випадок у Франції загорілася війна з Росією, — то війна з Росією не прийшла би безпосередньо. І напевно, думаю, якби вибухла російська війна, то Франція була би безумовно перемита. Але щодо Росії залишаюся й сьогодні, що не сподіюся від неї нападу.“

БОЛЯЧКА.

Одною з болячок, що у тому часі дуже дошкуляла нашому селянству, був дорогий закон. Тому і на Загальних Зборах „Народньої Ради“ виступали селяни з „жалобами на великі кривди, які терпить нарід через несправедливі постанови того закону. Посол о. Січинський, що займався справою того закону на сеймовому терені, і тут, на зборах „Народньої Ради“ основно посприяв справу того закону.

ПОТРІБНЕ НАРОДНЕ СВЯТО.

В цьому числі надрукувало „Діло“ повний текст промови голови „Просвіти“ д-ра Омелія Оганьського, яку він виголосив відкриваючи Загальні Збори „Просвіти“ 1-го лютого 1888. Ця промова голова „Просвіти“ так закінчує:

„Сьогоднішній і завтрашній день будуть нам довго пам'ятні у житті: сьогодні немов „навічарче“ великого народного свята — для перших загальних зборів політичного товариства „Народна Рада“ і завтра в 50-літні роковини видання „Русовки Дністрової“, першої русько-народньої книжки Маркіяна Шашкевича. Це потрібне народне свято записується золотими буквами в нашому народньому літописі. Нехай отже кожний з нас весело святкує нинішнє народне свято, нехай великий забуде про ліхоліття в нашому суспільно-національному житті, слухаючи з цих слів Маркіяна Шашкевича:

Візьми той камінь, що ти серце тисне!

Дозволь в той сумний тин

Най-свободячки сонічно зблизне, —

Ти не неволі сині!

ВИНАЗ ЖЕРТВ.

— На весіллі у п. Михайла Витвицького в Долині дня 31. січня ц. р. зложили весільні гості на внесок о. Іларіона Пачоського, бувшого учня руської гімназії, 17 зр. 65 кр. для убогих учнів тієї гімназії. Щирим добродієм, що при весільній збаві пам'ятали на бідних руських школярів сказавмо сердечно спасибі, а вітаний парі могола літа. Від дирекції руської гімназії В. Ільницький.

В палких словах будив я його українське серце і його українську кров... і голос крові відгукнувся...

„Совітський службовець віддав себе Великій Українській Ідеї!“

Аж до від'їзду німецької делегації до Берліна — 3. лютого, большевицькі телеграфічні апарати не працювали...

„Троцький божевільний. Німецькі технічні війська кілька разів перевіряли большевицький телеграфічний дріт до кордону... А апарати мовчали...“

За ці три дні ми мали змогу спокійно довести до кінця наші переговори.

З гордістю загадує я тут цього Невідомого Воїна національної України!

Наша інша спроба, большевика Медведєва позискати для нашої справи не мала успіху. Цей соромливий робітник, без елементарної освіти сидів у нас цілий день.

Беззастава панувала в його голові. Він то засвідчував нам свої симпатії до раптово закидав він Центральній Раді її „буржуазність“, то знову лаяв Троцького і називав всю большевицьку делегацію „жидівською бандою“. Він боготворив Леніна...

Серед сандоз і істерик обізвав, нарешті, нам Медведєв на найближчому пленарному засіданні конференції відчитати нами складену декларацію.

Але, від нас він повернувся знову до Троцького. І цілу ніч доносилися до нас з большевицького будинку крики, вигуки й сміх крізь стіни п'яного... Це в дурмані горілки топили там совість цього безхарактерного і безвольного „пролетарія“, що на слідуючий день, відвертаючи від нас свої очі, відчитував декларацію Троцького.

Вериківський, Глушко, Віленський та інші. Група композиторів написала 10 похідних маршів. Харківські композитори Мейтус, Тіх і Рибальченко закінчують велику оперу „Перехон“. У підготові до згаданого ювілею беруть участь „народні артисти“ Гнат Юра, Бучма, Донець, композитор Йоріш та інші.

Нові твори письменника Корнійчука. Корнійчук працює тепер над історичною драмою „Богдан Хмельницький“ і над сценарем для фільму тієї-ж назви.

Нова газета російською мовою. Від 10-го січня у Харкові почала виходити нова щоденна обласна газета російською мовою „Красное Знамя“, орган місцевих партійних комітетів.

„Все для Рідної Школи!“ — За ним гаслом зосилюють йти діла. Чи ви повинні вже свій обов'язок і писати дар на коляду Рідній Школі? Адреса: Рідна Школа у Львові, вул. Сикстуська ч. 46.

У Мадриді зневажили турецького посла?

Італійське радіо подало вістку, що червоно-білі зневажили турецького посла і персонал посольства в Мадриді.

„Анатолійська Агенція“ рішуче заперечує цю погрозливу і гордину, що вона зродилась

з сь. якого інциденту: Поліція ввійшла до дому, що сусідів з будинком турецького посольства, і забрала єспанців, що там ховалися. Ця подія була предметом переговорів між Барселонською і Анкарою, що вислала протест.

ПРАВНИЧА СТОРІНКА.

Чи жінки повинні бути присягними судьями?

Перед кількома днями в Т. в Адвокатських аплікантів був реферат д-ра Ганкевича в справі судів присяглих, в якому референт між іншим говорив про реформу цієї інституції згадав, що жінки повинні бути присягними судьями. — В часі дискусії піднеслося багато голосів проти цієї думки референта. — Для виключення дискусії в тій частині kwestії покладемо ту статтю.

Я жінка адвокат. З тієї причини чуюся упрямкою а також зобов'язаною кинути кілька думок стосовно справи чи жінки повинні здобути доступ до виконуваних функцій присяглих судів.

Моя переконання що ні — а шонайменше — на разі ні.

Ця справа лучиться тісно — не з причин формальних, але психічних з проблемою професійної праці жінок. Тому формальних ні, бо юридично, що від жінок, які мали би бути присягними судьями ніхто не вимагав би професійних кваліфікацій. Однак справа виконуваних функцій присяглих судів з огляду на умови вироблення і настановлення даної одиниці.

Свої помічання у тій діяльності продавку від даних від часу коли була я ще у п'ятій гімназійній і ходила збирати час до школи разом з хлопцями. У школі я прислухувалася відповідям товаришів і товаришів та запитувала між ними сутні ріжниць: інше уявлення предмету, інший спосіб відповіді, інші вкінці прояви зденервуваних чи невдоволення. Відповіді хлопців були більш поважніші, спокійніші і на загальне видно було у них більше заінтересування предметом. — якщо можна так сказати, то хлопці стояли вище на височині завдання. — Ті свої помічання я описала продовжувала і продовжую до сьогодні і бачу, що ріжниць, які я зауважала вже у молоді у старших не тільки не затишаються, але протинно поглиблюються.

Щоб не було непорозуміння зазначую на початку, що не вважаю жінок за менше вартісні чи менше гідних довіри людей а навпаки. Оскільки жінки є остільки інші, що на разі не можуть виконувати усі професії і займати усі становища. І так передовсім основною іншою сферою заінтересувань. Хібаж кожна з жінок приймає, що публічні справи (оскільки не торкається спеціальної харитативної акції) є для них чужі далекі. Навіть психологія і сама людина така мало їх цікавить, а скорше притягає їх інтелекту і література. Я обсервувала нерозуміння дуже поважні і розумні, що на зібраннях, коли обговорювалося дуже важливі і здавалося би важливі речі, як проєктовані зміни подружжого права — нудилися зовсім виразно. — Не цікавили їх, бо в даній хвилині не торкало їх то безпосередньо. Все, що торкається їх безпосередньо є дуже важливе, кожна дрібничка це проблема і це є прикмета жіночого ума. А все, що не торкається її самої, її дому чи найближчої родини як у неї зовсім іншу оцінку.

Не можна за це винувати жінок: ціними ціним цей дім був їхнім світом а чим цей світ був менший, тим більші і важливіші були шоденні надбавки. І тому очі жінки наставлені на так близьку віддалі не могли пристосуватися ще до цієї далі.

Далі kwestія нервів. Так дуже цінені у жінок в домашньому житті вразливість, субтелність і спосібність скорої реакції, дають малі зміни, коли їх перенесеться в інші рамки і коли їх поставити на ділянку інших зовнішніх чинників. Тоді паралізується субтелність браком реакції, з причини зовсім нової проблеми, реакція переміняється в афектацію і реакція стає несподівано за сильна у відношенні до ситуації. І постає картина цілковитої неадекватності і неадекватності, які так часто закінчуються жінкам.

Щоб не послугуватися самою теорією, подано приклади. Одній жінці я провела почесний курс. Зави приступила до властивих інформацийних матеріалів і з ряду в конференціях, виступала (з годинником в руці) від год. 7-ої до год. 10-ої переконувала мене, як важливо і серйозно її оціню, поводити мене виступати.

попов, і я їй сказала згорі, що сподіюся оскільки взагалі можна шобнебула наперед сподіватися в процесі, виграної в 3/4. Так більш менше сталося і вона виграла 150 зол. в 1. інст. Та коли по вироку 1. інст. противник запропонував ратаційну сплату претенсії, коли добушу до правосильності цього вироку, то я це сказала своїй клієнтці і додала, що вважаю таку угоду за корисну, бо в апеляції нема даних на уникнення кращого вироку. На це вибухнула моя клієнтка спазматичним плачем і заявила мені, що тим задаю їй моральний удар, що цього по мені не сподівалася і як далі буду її так журити, вона вмере з виснаження, і що вона вважає виграння цієї справи в апеляції як справу честі і т. д. і т. д. А що я не чулася на силах уратувати її честь в апеляції, виповіла їй повновласть.

ФУТРА МУЖЕСЬКІ І ЖІНОЧІ

оказійно до продажу.

„КОНФЕКЦІЯ“, Личаківська 1.

Другий приклад: Прийшла до мене молода мужатка в рік по шлюбі і поручила мені сепаратний процес. На запитання про причину, заявила мені, що її чоловік не трактує її поважно, бо з початком кожного місяця дає їй гроші на утримання на цілий місяць і каже, що це ціла його пенсія. А коли потім упоминається більше, каже, що не має, і каже їй вичислюватися на що видала стільки грошей. Я його шлюбна жінка і за це мені ж прецінь щось належить. Коли я їй пояснювала, що якже може дати більше як не має, то відповіла: коли зі мною оженився, а я виийшла за нього заміж, то хіба я не на те, щоб обмежуватися. Я запросила до себе її чоловіка. Показалося, що справді віддає їй ціле жалування (400 зол.) і цей виказав, що більше жалування не побирає. Якимсь удалося мені їх погодити, але чи на довго?

Це є доказ як невірному і неорієнтованою в ситуації може бути жінка.

Підчас одної карної розправи я запитала свідка-жінку, якої краси того дня вона мала блузку. На це невинне питання ненадійно свідок розплакався і заявила, що вона є мати дітям і все порядно одягається. Я не могла розуміти причини того плачу; мабуть причиною цього було, що вже зізнавала щось 20 хвилин, була умучена і вичерпалася її нервова витривалість. Тому думаю, що колиб судова розправа тривала кілька годин, а що гірше кілька днів, жінки як присяглі судді булиб перемучені, страждали б ясність осуду, як також — спокійну і доцільну оцінку справи.

Врешті жінки, які мають славу докладності і пильності з причини цієї докладності до найменших подробиць не можуть здобути на синтетичну оцінку більшого матеріалу, і це мінусмент, який викликає засідання в лавах присяглих. Я згадала на вступі, що професійна праця жінки має вплив на це, чи вони малиб засідати на лавах в суді присяглих. І думаю так: ті жінки, що від молодості працюють професійно і звикли зі справами ширшими, ніж ті домашні ті думають вже об'єктивно і спокійно. Просто мали можливість стрітнутися з ними і їх пізнати. Крім того не можу опертися вражінню, що деякі безспівні прикмети жінок перешкождали би їм в судженні і так при сильнім монограмінім на ставленню легше буде жінці виглати увільняючий вердикт в справі жінки, що поповнила убивство зі заздрости, ніж мужчине, що однак призадумується, що ходить про життя людини, яке вільно посвятити хіба тільки в обороні власного життя. В справах знова за убивство дитини вроджена любов жінки до дитини могла би спричинити за сувору оцінку винику. А думаю, що в житті чоловіка є моменти, які можуть навіть і в таких випадках впливати на уникнення засудження.

Вкінці думаю що й фізична конституція жінки — хоча її вплив на умисловість, є взагалі перепечена — і вона має своє значіння і я замітила, що жінки піддаються багату сильнішим нервовим потрясенням і моменти доброго, чи злого успокійлення сильніше уявляються як

у мужчине. Це можна би перебороти, коли би жінки адали собі з цього справу. В кожному разі треба ще трохи часу, трохи умов і нервової гімнастики і освоєння зі зовнішнім позомом життям: жінки зможуть жінки виповнювати без закиду функції присяглих судів.

Треба й також, щоб мужчине в позомомашній діяльності почали уважати жінки як поважних і корисних товаришів праці, бо це спричиниться до зміцнення у жінок почуття відповідальності. Один з найповажніших адвокатів сказав мені недавно, що кілька разів стрічався в уряді, чи в професійному житті з жінкою і має з нею поважно говорити про справи, дізнає почування упокорення. Отже не тільки жінки потребують ще суспільного виховання.

Аля,

ОРЕЧЕННЯ Н. С. З 13. 6. 1937. Ч. С. II 2793/36 (3 і 206 СТ. КПК).

Подійсний стан: Устною передшлюбною умовою з 1930 р. прирік пізаний М. К. позовниці доньки А. К. титулом випосаження один морг свого поля оби. вгч. 262 гр. К. По шлюбі віддав пізаний позовниці в посідання інший морг поля з вгч. 837 гр. К., який належав до спадщини по матері позовниці і є співвласністю пізаного в 4/16 а позовниці в 3/16 частях.

Позовниця жадає в позові: а) узання позовниці за власнотельку одного морга поля з вгч. 362 гр. К., б) віддання і віддання їй в посідання та зівольнення на впис права власності того одного морга поля на її річ.

Пізаний має 6 моргів поля та 2 морги ліса, двох нежонатих синів з I-го та 3 дітей з II-го супружжя і закинув, що позовниця має власне майно (3/4 морга поля і 1/4 морга ліса зі спадщини по матері) вистарчаюче на відповідний посег, супроти чого приречення їй ще одного морга, як неформальна даровина є неважна.

I. Суд видав присуд згідно з жаланням позову, виходячи з заложення, що власне майно позовниці не вистарчає на відповідний посег. Присуд той потвердив відкличний суд. Внаслідок касаційної скарги пізаного Найвищий Суд присудом з 13. 6. 1937. С. II. 2793/36 відкинув жалання позову під а) про узання позовниці за власнотельку і морга поля, а прочі уступні вироку II. інст. ухилив зі слідуючих мотивів:

I. В к. п. пр. нема такого припису як § 236 а. п. пр., що давав позовникові змогу ставити в спорі внесення про устійнення спірного правного відношення або права. Можливе лише самостійне позовництво про устійнення, коли відповідає вимогам 3 ст. кпц. Жалання обов'язку власності, як передпосилка оречення об'язку віддання позовниці посідання гринту і гіпотечного перенесення власності тогож не є предвизначене в кпц. і суперечне з приписом 3 ст. кпц., бо позовниця може і доходить проти пізаного правіж про чинитибу. Суд не міг тому орікати про жалання I. уступу позову і тому це жалання відкинуто.

2. Друга частина жалання позову всупереч 206/1 ст. кпц. не ознаєває предмету власності в спосіб, що надавався би до впису в ґрунт. книгах. Понадто з образою 339 ст. кпц. не внясно достаточного справи до остаточного вирішення спірного відношення, а саме через унеможливлення розважання засадности заміту пізаного, що поиречене випосаження було надмірне в цілості або в часті з огляду на власне майно позовниці та особисті і маєткові відносини пізаного.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ АДВОКАТІВ.

Дня 26. лютого ц. р. в год. 11-ї передпол. відбулись у власній домівці при вул. Костюшка ч. 5/І. Загальні Збори СУА з таким пов'язком напад: відкриття Зборів — през. д-р К. Левинський; відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів; завіт з діяльності за діловий рік від 1. січня 1937 до кінця 1937 р.; загальний завіт секретаря; про делегатури — референта делегатур; касовий і з фонду пілмог — скарбника і якісні делегата аплікантів адвокатури та завіт контрольною комісією; вибори нового Виділу і Контрольної Комісії. Внески і запити. Припиність усіх членів обов'язкова.

— 0 —

ВЕЛИКІ ВЕЧЕРНІ СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ АДВОКАТІВ.

Дня 26. лютого ц. р. відбулись в усіх залах Народного Дому Великі Вечерні Союзу Українських Адвокатів. Початок год. 21.30. Гостям оаді.

Сторінка без політики.

Пригоди на семи морях.

МОРСЬКІ ПАСАЖИРИ „ЗАЙЦЕМ“ ТА ІХ ПРИГОДИ.

Чимало чули ми про азійських пасажирів зайцем, які стали новим буденним явищем. Одні їздять азійською без білетів, тому, що не мають грошей, інші їздять шукати праці або й до самої праці — а що заробітки мало що білять від ціломісячної ціни азійських білетів, то їздять зайцем. Ще інші їздять „для опадівості“, просто тому, що гріш заплачений за переїзд азійською вважають даремне втраченим грошем. Ще інші їздять, оттак собі „для спорту“, щоб азійські пригоди і чванитися бітак серед знайомих, що, мовляв, „таку то трасу я переїхав без білету і ніхто мене на тому не приймає“.

Така ява ріжнородних пасажирів зайцем поширилася теж останніми роками й на кораблі. Пасажир зайцем на кораблі є свого роду пачка-карт. Він перепачковує „самого себе“. З усіх пачкарів — пасажир зайцем здобув собі ще найбільше симпатій, хоч одночасно вважають його одним із найбільших шкідників пасажирських кораблів.

Один англійський часопис пише, що союз корабельних власників рішив ужити якнайгостріших засобів проти т. зв. „свіжих пасажирів“ (пасажирів зайцем) і визначив нагороду не тільки для тих, що викриватимуть таких пасажирів на кораблях, але й для тих, що будуть про тому поміжні.

Пасажирів „зайцем“ попадають не раз у такі ситуації, що вони не лиш топлять, виснажують і загрожують здоров'ю, але теж загрожують і їх життям.

Такий трігичний випадок трапився на чорному морі одного американського пароплаву. У ванітних магазинах корабля мусіли, згідно з приписами кватранти, перевести дезинфекцію, щоб винищити всі комахи, наслідком чого, які могли би стати спричинниками недуг, чи епідемії.

Цілу годину впромовували до ванітного апарату трійлиний газ, азіатські магазини герметично замкнули, 24 години ліпили труди двох пасажирів „зайцем“ знайти на сходах, що пели на чердак.

Один із таких вічних пасажирів „зайцем“, на бронзово опалений мужчина, якого довсім слушно прозвали „королем воложит“, оповів цікавому американському репортеру кілька подробиць про свої виправи.

— Коли ви хочете перепачкуватися кризь Атлантик, треба в першу чергу вжити всіх заходів, щоб вас відряди не відірвали. Коли „нашого брата накриють“ тоді він вертається знову туди, мішки прийшов і має він тоді нагоду діяти місцеві обмірковувати у зв'язці новий свій трансатлантичний виправу. Найкраще на подорож без білету вибрати якийсь розсіпний корабель, добре й елегантно одягнутися і гарно виголоситися, щоб нічим не відрізняватися від інших пасажирів і при тім уважати, щоб ніким чином себе не зрадити.

СКРИТКА.

Найважливіше — придбати собі скритку на-ліч. Коли такий мандрівник має шаста, що йому ктось у своїй кабіні забезпечить захист, то він лиш дуже мало потребує побоюватися відкриття. Тільки корабель, треба в таких випадках покидати аж тоді, коли всі пасажирів вже вийдуть на сушу. Якби вас тоді придер-жали, мусите переконати корабельного стар-шини, що ви є майбутнім пасажиром, який ко-гось оглянути перед своєю подорожкою корабель. Найкраще дістатися яз беріг тоді, коли моряки зовсімачили свою працю і відійшли до берег. Звичайно буває воно десь між 4—5 годинами понодуді.

Перед пасажиром „зайцем“ борються ко-рабелі прислуга всіма силами й засобами. Та навіть найгостріші засоби не помагають, і на корабель завжди ксьє перепачкуватися якийсь безплатний пасажир. На корабель ухилили спе-ціальні прилади, т. зв. електричні очі, які по-відомлюють дижурного старшини за кожним разом, коли хтонебудь із пасажирів увійде на чердак.

Та як ми агадали, навіть найкращі засоби не помагають. Нпо, яких чином вкочитися на чер-

дак американського пароплаву 18-літній Джеймс Кляйн, який їхав зайцем із Нью Йорку до Англії і ніхто не звернув на нього підозріння. Навпаки капітан корабля грав із ним кілька разів у до-міно. Шоймо перед самим причалом корабля до пристані, виявилось, що Кляйн їхав без білету.

Неконе приємну подорож мало двох паса-жирів „зайцем“, які вибрали собі на скритку „бузького гніздо“ на одній із шогол. Знову ж два американські безробітні примістилися не-замітно у ратунових човнах.

ЗРАДЛИВА СІРНИЧКА.

Безплатні пасажирів не погоражують ніякою скриткою і вміють „защититися“ не раз у най-менший кутюк. Тому корабельні детективи перешукують у пристанях навіть магазини з ву-гилем. Найменша, навіть, алавадсь би неза-мітна дрібниця напроваджує його корабельні детективи на слід безплатних подорожних. Яксь покинена шкідка з хайба, виповнене лиш до половини ведро води — доводять до від-криття пасажирів. Одного разу білолаку подо-рожного „зайцем“ зрадила навіть надпалена і вичищена сірничка.

Мандрівка аргентинського корабля „Чако“, який планими місяцями пливе від пристані до пристані — теж засадує на агадку. Коли той пароплав причаював до якоїнебудь пристані, там жалаз вже на нього узброєна поліція. На чердаку відбувалися перегляд потованих него-зень і вичищених пасажирів. Частину тих па-сажирів висаджували на сушу та інші мусіли далі мандрувати від пристані до пристані. Ці пасажирів аргентинського корабля були депор-тованими з Аргентини та з інших полуднево-американських республік адоцишними, агітато-рами, голожитами, безробітними. Тому, що де-які „пасажирів“ не хотіли прийняти ніяка при-стані, верталися вони знову кораблем до Ар-гентини.

АЛЯРМ В ЕТЕРІ.

Іноді пасажирів „зайцем“ — це небезпечні злочинні типи. Перед кількома роками капітан одного австралійського пароплаву мусів на крилах етеру просити в інших кораблів під-моги. На тому кораблі візрили 8 „безплатних“ пасажирів, яких замикнули до одної великої спіжирі кабіни. Ці неперомні гості підложили у своїй кабіні вогонь і коли прислуга відчинила двері, змішалася з іншими пасажирами. Відтак о „божественні“ у револьвери і дрючки, шаку-вали вони весь час корабельну залого. Капітан мусів радіо-телеграфом попросити підмоги. На радіовий заклик надіхав британський корабель і його моряки арештували авантюристів. Між ними були: один американський мурич, трьох англійців, двох французів і двох, які не могли подати своєї державної приналежності.

„Люди без краю“ — це найскладніша про-блема пристаневих урядів. Якщо такі люди ма-ють т. зв. наменівський паспорт, то вони ман-друють від краю до краю, аж поки не знайдуть собі десь пристановища. Такі люди дають най-більший відсоток пачкарів „самих себе“.

Кінова хроніка.

Чаплін, на різні запити та вістки амери-канських часописів про його чергові фільми, заявив так: „1) Не буду говорити ні словечка про свою чергову фільму. 2) Не розстануся зі своїми традиційними мистецькими режисита-ми“. Бачачок, палиця й черевикі.

В Берліні починає самодержавством відомий фільмовий підприємець Артур Гогенберг, ос-новник кіно-фірми „Лямач-Ондра“. Причиною самодержавства були матеріальні труднощі.

Джон Барімур, який 12 літ тому покинув сцену, узяв тепер у Голівуді відпустку, щоб а-чому виступити на сцені. Він гратиме в Нью Йорку у пєсі „Мої дорогі діти“.

Мару Егерт та Яна Кенуру запросили до Риму, де вони візьмуть участь у фільмі „Рим-ський карнавал“. Режисерувати буде В. Турян-ський.

КУПУЙТЕ КНИЖКИ ВИДАВНИЦТВА „ДІЛО“

ФІЛЬМОВА ЦЕРКВА.

Церкву св. Петра в Лондоні, яка досі ста-ла завжди пустою, заповнюють тепер вірні ушерт підчас кожного богослуження. Просто такко тепер добитися до тієї церкви. Почина-ється цього явища така, що богослуження кінчається тепер фільмовим сеансом. У тих днях, коли від-бувається богослуження, ладу в церкві мусять пильнувати поліція. У церкві устійнюють чергу і не всі можуть дістатися до нутра.

Духовенство тієї церкви рішило висвітлю-вати не тільки картини релігійного змісту, але і звичайні фільми, які мають морально-виховне значіння. Напр. висвітлювали там фільм „Ви-ний Жид“ Конрада Файта і „Чудове божество“ Роберта Тайльора та інші.

Наставник церкви увівшов у зв'язки з дея-кими фільмовими підприємствами, щоб до-битися постанови фільм, цінних під релігійним о-глядом.

Не зволікайте з присилкою дару на козлу Річній Школі, бо кожна проволочка принесе шкоду цій необхідній українській установі су-часної доби!

ВЕСЕЛЕ.

Безприкладна ввічливість.

До мешканця приходить розбійник і при-цілюючись до господаря з револьверу, каже: — Гроші, або життя!

На те господар:

— На жаль грошей не маю, але щоб як не виїхали від мене з порожніми руками, то сп-чу негайно до сусіда й позичу для вас кілька золотих.

В театрі.

Пєса жахливо безнадійна. Один гість по-ходить. У дверях затримує його білетер.

— Прощу взяти „ретурку“, бо в інших па-падку не зможу вас знову впустити.

— Не думаю вертатися.

— То прошу ретурку дати комунебудь.

— Не маю особистих ворогів.

В Совітах.

— Що ви думаєте, товаришу, про комісар Іванова?

— Гм... він справді якийсь підозрілий та-Годі йому навіть доказати, що він є скритий ворогом пролетаріату.

Причина.

— Чому ви так нагло оженилися?

— Мені киче треба було відпустки, та в-ним способом не міг я її дістати.

Жіноча логіка.

— Коханий!... Мудрий завжди дурному р-ступає... Уступи тепер мені і купи що гарн-сукню.

Погані часи.

— Знаєте, пане Цапкін, у мене був учор-коморник.

— І багато зайняв?

— Зайняв мені годину часу, бо решту я вже давно переписав на живу.

Добра відповідь.

Катехит: „Петрусь, скажи мені що був пісая потопа?“

Петрусь (думає довгий час): „Бачо, прошу отця.“

Роскоші подружжя.

— Якже так? Ти оженився і сам прише-еш собі гудзики?

— О, дуже перепрошую, не собі, нім-жінці. Цеж її піджама.

Антисемітизм у школі.

Учитель: „Петрусь, що знаєш про Саш-мона?“

Учень: „Нічого не знаю, бо ми нікого не купуємо в жидів.“

Сильна конкуренція.

— Що ви робите, пане Ромку?

— Нічого.

— Добра праця.

— Добра праця, тільки за сильна кон-куренція.

Дивогляди життя.

— Знаєш, Марусю, які ці мужики до-д?

— Чому?

— Як жінка має гарні ноги, то просто і-руки.

КОМАНДАНТІВ О. К. У ТОРУНІ. ЛЬВОВІ І ЛОДЗІ.

Дотеперішній командант О. К. Торунь, ген. Томе перенесений на місце команданта К. Лодзь. До Торуня прибуває дотеперішній командант О. К. Львів ген. Каршевич-Токажевський; на його місце прибує до Львова дотеперішній командант О. К. Лодзь генерал Лянгнер.

Недільні Просфори.

ПРОСФОРА В МІШАНСЬКОМУ БРАЦТВІ.

Тво "Мішанське Брацтво" уладало спільну Просфору в неділю, 6. лютого, в новій доміній "Мішанської Громади". У святі взяло участь понад 10 осіб. Просфору поблагословив о. О. Горчиняк, а Пресою Іван, що заговів на це свято "Мішанське Брацтво" своєю прегарною промовою викликав велике і глибоке враження.

Голова Т-ва д-р Степан Біляк привітав зібраних гостей і звертаючись до Пресою Івана передав Експ. Митрополитові заяву українських мішан Львова, що вони вірно стоять за Голову Церкви. Після того д-р Біляк відчитав телеграму, яку зібрані прийняли тримисливцями і направили Експ. Митрополитові.

У дальшій черзі промовляв представник Т-ва "Мішанське Брацтво" п. Микола Кожак, о. Л. Куницький, ред. "Мішанської Преси", генеральний секретар УНДО д-р Петро Палій, генеральний секретар УНДО д-р Іван Сістель, п. Вол. Янів, Інок. Білинський, п. Іван Сістель (зі Станіславова), п. Ігнат та інші. Після цього промовляв зібрані співаки колядки та стрілецькі пісні. На закінчення ще раз промовляв пос. д-р Біляк, а по його промові зіграли національний гімн.

ПРОСФОРА КРУЖКА Р. Ш. ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА.

Просфору на "Спільній Просфорі" Круга Р. Ш. Ім. Т. Шевченка, в якій взяло участь староста і молодь Галицької ділянки "Спільної Преси" Кир Никита. На загалку у промові старости Андрія присутні відповіли співом "Многая літа" виражаючи в той спосіб пошану для нашого Державного нашої Церкви.

Звертаючись з колядками, стрілецькими піснями та декламуваннями промовляв: д-р Секела, п. Була, д-р Говикевич, дир. Домбровський, п. Шинкал від "Союзу Українок", п. Синевич, п. Таранко від "Просвіти", о. д-р Застава та ред. Заремба.

У Т-ВІ "ВОЛЯ".

На українських дозорців "Воля" уладано Просфору у великій залі "Уля", в якій взяло участь понад 100 членів. Представник "Воли" п. Козичий виголосив гарну промову, яку руки о. прел. Куницького передав приєднати Митрополита Андрія.

ПРОСФОРА НА ЛИЧАКОВІ.

Спільна Просфора на Личакові, що її уладано Круга Р. Ш. зібрала понад 150 учасників. Промовляв о. Дуткевич, Новосада, Голубица й інші. Після промови Пресою Никита голова Круга Р. Ш. д-р Маріян Панчишин привітав зібраних гостей до праці та гуртування. Після цього промовляв ще раз д-р Іван Копач, ред. "Воли", п. Гелета, п. Голубица, п. Березица та інші. Колядки, шедрилки та інші пісні урочисто закінчили вечір. На закінчення зібрані вітали "многая літа" Експ. Митрополита.

ПРОСФОРА В ЛЕВАНДІВЦІ.

Круга Р. Ш. в Левандівці уладано теж в неділю, 6. лютого спільну Просфору в доміній чит. "Воли". Голова Круга Р. Ш. д. Тусевич привітав гостей, о. парох Левандівки сказав промову, після чого зібрані ухвалили вислати до Експ. Митрополита делегацію, яка виконуватиме повноваження та любов до Голови Церкви. В часі просфори молодь вітала кожен учасника спеціальною картиною після промови відбулась забава.

ПРОСФОРА НА НОВОМУ ЗНЕСІННІ.

На спільну Просфору на Новому Знесінні в неділю, 6. лютого прийшло понад 300 учасників. Промовляв о. парох Новознесіння з місцевої Церкви, що віддалялася відрі. Парох о. Іван поблагословив просфору та виголосив гарну промову, в якій заперечував напад на Експ. Митрополита. У промові брав участь Пресою Никита. Виголосив ще одну промову, перебігалих співами.

НИНІ в АПОЛЬО найвеселіший пустун екрану, улюблениця публіки
АННІ ОНДРА в новій назковій комедії реж. славного Карла Лямача
ДІВЧА З ТЕМПЕРАМЕНТОМ

„Український Моррас чи французький Липинський?“

На цю тему зробив недавно відчит в Еко ан Прованс французький журналіст, член відомої роялістичної ліги „Аксіон Франсез“. Спираючись на цитати з „Листів до братів хліборобів“ Вячеслава Липинського він доказав, наскільки думки цього останнього подібні до ідей Шарля Морраса, відомого лідера та ідеолога французьких роялістів.

Прелегент доказав справді, що „Листи до братів хліборобів“ можна порівняти з архітектурою Морраса, як напр. „Монархічна анкета“, чи „Мої політичні ідеї“. Подібність очевидна: з філософічного, критичного, державно-політичного, чи з історичного погляду; обидва автори мають багато спільного, і можна сказати, що вони братні ідеологи. Все, що горкається суто теоретичних питань, можна заступити в одного письменника твердженнями другого. А коли йде мова у Липинського про критику української політики, то його закиди цілком тотожні з тими, які Моррас робить французькій демократії.

Моррас, як і Липинський, основує свої теорії на природних та живлових змаганнях людини і щільно пов'язує суспільне та політичне життя з біологією. Вони обидва спираються на

тези поважних економістів — Моррас на Фредеріка Ле Пая і на Ля Тур Дю Пена, Липинський — на Жоржа Сореля, які проголошували примусову організацію всіх галузей людського співжиття. І висновки обох ідеологів тіж самі: корпорація, корпоративний лад під монархічним проводом; оба вони називають цю систему — трудовою монархією. Відчит французького журналіста викликав загально велике зацікавлення, бо гасла Морраса і Липинського вийшли тепер пристосовані в Італії і в Португалії. Фашизм Мусоліні і державний лад Салізара мають свої ідеологічні підстави у Морраса, і тим самим у Липинського.

Чим можна пояснити це братерство думок? Як це нам ствердила близька співробітниця Морраса, пані Пер Шардон, між обома авторами не було ніякого безпосереднього контакту, а рівнобіжність ідей пояснює той факт, що коли дві талановиті особи працюють на одному терені, то приходять часом до спільних висновків.

Відчит зробив таке велике враження, що виринула думка перекласти твори В. Липинського на французьку мову.

Рост. Шульгин.

СУБОТА 12. ЛЮТОГО.

„ЖОВТА САЛЯ“ і салі „УКРАЇНСЬКОЇ БЕСІДИ“

РАВТ ПРЕСИ

Початок: год. 21. — Орхестра пп. Костюка і Яблонського у складі 10 осіб.

Добірний і дешевий буфет у руках В.П. Пань.

Низькі ціни вступів. — Передпродажа білетів у редакціях: „Діла“ й „Нового Часу“. Там же можна дістати запрошення.

Не перестанемо розбудовувати наше громадське життя!..

Промова пос. З. Пеленського на бюджетовій ко місці при дебати над бюджетом міністерства скарбу.

Міністрові скарбу — говорив пос. З. Пеленський — повинно залежати на загальному добробуті громадян держави. Але коли мова про українських громадян, що творять велику частину людності польської держави, то не можна сказати, щоб відповідальні чинники давали їм змогу здобувати добробут розвиваючи своє господарство. Українську кооперацію на північно-західних землях та на Лемківщині відірвали від природного центра, Ревізіонного Союзу Українських Кооператив у Львові, наслідком чого ця кооперація зовсім занепадає. Кооперативний інструктор чи ревізор, присланий з Варшави, що не знає навіть місцевої мови, не може заохотити до розбудови кооперації.

А причини того розділу української кооперації політичні. В основу лягли ідеї тих політиків, що хотіли би розбити український нарід на галичан, гуцулів, лемків, поліщуків і Бог знає які частини. Це гасла тих панів, що будують штучний соціальний кордон. Ми все кличемо, що даремні труди всіх тих, що хотіли би ділити український нарід. У найдавший і найдавший закутні Волині, Полісся і Холмщини знає український селянин, що він є членом одного цілого українського народу і що його змагання і бажання спільні зі змаганнями цілого народу. Тому ми, що хочемо добробуту цілого українського народу, підносимо голос і кажемо, що прийшов найвищий час, щоб знести недоцільний розпорядок, яким поділяли українську кооперацію.

Далі пос. Пеленський говорив про крик польської преси і польських діячів, який має на

меті спричинити акцію уряду проти розвитку українського господарського життя. Міністр скарбу, що є одночасно віцепрем'єром, повинен сказати своє рішуче слово. Чи мають українці право на самостійне господарське життя?

Пос. Пеленський підкреслив з особливим нагиском, що адміністраційна влада робить великі перешкоди збірщикам дрібної ошальності, накладають на них адміністраційні карі і т. д. Жидачівський староста, відомий зі своєї настанови до українців, дає доручення поліції, вилучати доставляям молоко нібито з гігієнічних причин, а насправді тільки тому, що вони доставляють молоко не до тих молочарень, до яких староста хотів би. Державні банки не дають кредитів українським громадянам. Напр. ПКО зовсім не бере під увагу потреб українського громадського життя, хоча має тисячі українських клієнтів і мільйони українських вкладок. Натомість ПКО щедро акредитує польську кооперацію і дає мільйони польським купцям, що мають іти на „креси“, тобто до нас.

„Висока Комісії! — закінчив пос. Пеленський. — Зі сказаного ясно, що розбудова українського господарського життя спирається на здорових підставах, що всяке спиновання його — це шкода для громадян держави, а тим самим і для держави. І заявляю, що не вважаючи на цей напір на самостійне українське господарське життя, ми не перестанемо його розбудовувати і будемо все і всюди домагатися належних прав, які гарантує нам конституція і закон.

Присилайте передплату!

В обороні Церкви та її Голови.

Напад посла Войцеховського на греко-католицьку Церкву та її Голову Експ. Митрополита підбивши широким відгомном у Львові та в краю. Звідусіль наплавляють протести, в яких українське громадянство заявляє свою відданість Церкві та пошану Архипастиреві, Кию Андрееві.

ЗАЯВА ДУХОВЕНСТВА ЛЬВІВСЬКОГО ДЕКАНАТУ.

Кондеканальне Духовенство Львівського Деканату, зібране на надзвичайному соборі 7-го лютого 1938. р. у Львові, висказує публічно свій глибокий жаль з причини факту неспрацьованої напасти на нашого Достойного Архипастира Митрополита Кир Андрее 3-го лютого в бюджетовій комісії союму у Варшаві. З усією рішучістю протестуємо проти цієї напасти спертої на невинуватих фікцій і звм'яємо за це нашому Великому Митрополитові-Мученикові своє найщиріше привязання, глибоку честь та сніську любов.

ПРОТЕСТ ГРОМАДЯНСТВА КАМІНКИ СТРУМИЛОВОЇ.

Громадянство Камінки Струмилової обурене печуваним виступом посла Войцеховського, зібрався 6-го лютого в салі читальні „Промисли“, щоб зм'яніфестувати свою відданість Києві нашої Церкви. На зібранні промовляли: о. шамб. Цегельський, д-р Лемішка і д-р Мінко.

Зібрані ухвалили резолюції, в яких складають віроповідання чобобитно папі Пієлі XI. і Митрополитові Андрееві, складають Голові української греко-католицької Церкви висловни найглибшої пошани і повного віддання, протестують проти зазіхань чужосторонніх чинників на цілість і повагу Греко-католицької Провінції на західно-українських землях та заявляють готовість боронити прав і привілеїв своєї Церкви, загарантованих канонічним і церковним правом, а особливо конкордатом з 1925. р.

На закінчення зібрані відспівали „многая літа“ Експ. Митрополитові і католицький гимн.

НЕ ДОЗВОЛИМО НА ОБРАЗУ ЕКСЦЕЛЕНЦІИ МИТРОПОЛИТА!

Так пишуть у надісланій до Редакції „Діла“ заяві громадяни села Мшана к. Львова, що протестують проти нападу посла Войцеховського на греко-католицьку Церкву, Митрополита Андрее і українське духовенство. Під заявою 14 підписів.

ГОТОВІ КОЖНОЇ ХВИЛИНИ ПОСТОЯТИ ЗА НАШУ ЦЕРКВУ.

Громадяни села Підберізі к. Львова, у заяві, яку прислали до Редакції „Діла“ з 126 підписами, висловлюють свою пошану Голові греко-католицької Церкви Кир Андрееві та заявляють готовість кожної хвилини стати в обороні нашої Церкви.

Академія у честь 20-тих роковин 22-го січня.

Товариство Український Центральний Комітет, Відділ у Львові, як щороку, так і цим разом, улаштує святочну академію у честь роковин проголошення IV-го Універсалу. Вона відбулася в неділю 6-го ц. м. у Великому Театрі у Львові.

На початку програми відчитано IV-ий Універсал; думка відчитати частину цього старинного документу була дуже щаслива і на салі чимало слухачів було зворушених пригадкою цієї нашої давньої слави. Невідомо тільки, чи текст був кепсько переписаний, чи читаючий випадково помилився, але так: кількакратні помилки (м. і. замість „рада народніх міністрів“ — „рада нар. комісарів“) вказали неприємно. Зате черговий промові д-ра В. Старосольського не можна зробити найменшого заміту. Д-р В. Старосольський — не той промовець, який лугчить особисту культуру й надзвичайно міцну поазу з глибоким змістом промови і тонкою реторичною формою. Провідним мотивом промови було те, що держава є єдиною і найвищою формою організації зрлої нації. П. Леса Кришківка вперше запропонувала українській публіці прегарну вязанку поем із збірки „Сім літер“ Н. Лвицької-Холодної, до якої Б. Кудрик виготовив музичну ілюстрацію (компонатор свідат — фортепіано). Деякі строфи — співаві — інші рецитовані, — цілість робила прегарне вражін-

ня. Як солісти виступили п-ї Марія Сабат-Сніська і М. Голіський. Не можемо вважати щасливим вибір пісень, які своїм драматичним характером (головно В. Барвінського „Ой поля, ви поля“) не дуже підходять до голосу артистки, яка зрештою зібрала бурю оплесків. М. Голіський виступив у давньому своєму репертуарі (М. Лисенко „Ой Дніпре мій, Дніпре“ та „Псалом Давида“ Барвінського), який завжди дістає блиску в його виконанні. У хорових точках виступив „Студіо-Хор“ — мішаний і мужеський — при супроводі оркестри (Стеценка: „Єдинаймося“ та Людкеніча „Каменярі“); диригував Микола Колесса. Сольоспівові аккомпаніював д-р Нестор Нижанківський.

Хоч концерт не приніс ніяких музичних новин, проте цілість робила дуже культурне вражіння. Закінчився концерт академія відспівання національного гимну. Ми вже вчора згадували, що кінцевий виступ одного могодця був самочинний і відбувся без відома Комітету.

Тільки одночасним святкуванням кільканадцяти ріжних „Проефор“ у Львові треба пояснити, що спершу сала не була щирість виповнення, Всеж дещо пізніше Ресничей Театр виповнівся публікою, яка зм'яніфестувала свій пієтизм до славних роковин проголошення самостійності Української Держави.

За починальність до Організації Українських Націоналістів.

ВЕЛИКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС У ЗОЛОЧЕВІ.

ДЕСЯТИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ

Цілий день виконували зізнання чобобитного прокураторського свідка, комісара Владислава Чайковського, начальника слідчого відділу в Золочеві. Чайковський кермував поліційним свідством у відомих подіях в Радехові і сам переслухував обвинувачених. Зізнає дуже обширно та з усіма подробицями.

Коли в доручення своєї влади прийшов до Радехова, застав уже кількох арештованих, між ними й Демчука з Середнійців. Спиряючись на диктаторському матеріалі, що його знайшло в Демчука, почав його переслухувати. Демчук признався, що належить до ОУН, що притягнув його до організації Б. Казаніський, а він сам втягнув до організації Гричаника, Апоноха, Карполюка, Карпова й А. Березу. Казаніський мав псевдо „Шитина“, а йому надав псевдо „Бибенко“. В часі маніфестації у Радехові мали повинити дєтючи та вибити шиб в старостві. Демчук признався до участі у тій невадальній організації Казаніський довів, щоб винити могодлу і спалити стирти в Кривім. У свідстві Демчук признався, що збирав гроші на організацію

та передавав Казаніському. Від Казаніського дістан Демчук 25 жовтє-блакитних стяжечок з написом „Слава Україні“ до розпродажі по 20 сотників.

Далі свідок розказує про матеріал знайдений у Демчука, як зшити в записках, картє з революційними піснями, листи від Казаніського та деякі організаційні інструкції.

Що торкається підсудного Мирослава Керсєва, то він т ч обпався перед свідком, що належить до ОУН, що звербував його Демчук. Сам Карпів звербував М. Березу і Тернаєського, яким давля літєратуру від Демчука. Демчук признався перед Карпівим, що є районом, а на чолі району ОУН стоїть Казаніський. Гричаника Демчук і Карпів творили трійку Карпів мав з 31. X на 1. XI, переслідувати жовтє-блакитні попороти та амєстити протидержавні газет на булєтниках.

Свідок Чайковський зізнає далі, що підсудний Антін Гринчаник теж признався, що належить до ОУН, звербував його Демчук. Він сам звербував Харчюка і Північа. Гринчаник був курієром.

З наказу Демчука носив револьвер до Тернаєвця, Стрінув там Войтовича, від якого дістан, що теж належить до організації. Войтовича притягнув Гричаника стєратити в Радехові, чи Тернаєвці, передає туди всі гроші. Гричаник признався, що брав участь у протєкоольонізаційній війні і разом з Апонохом розкинув дєтючи.

ПОС. ДУХ НЕ ЗГОЛОСИТЬ ПРОЄКТУ ЗМІНИ ВИБОРЧОЇ ОРДИНАЦІИ.

З Варшави повідомляють, що посол Дух зміни виборчої ординації до союму та сенату, рішився взагалі з тим проєктом не виступати. Після розмов, які він перєвє на тєні союму, пос. Дух прийшов до переконання, що нема мови про те, щоб сьогодні він змінив підтримку для свого проєкту.

Збройний напад...

ПРОЦЕС ІНЖ. АДАМА ДОБОШИНЬСЬКОГО.

У четвертому дні розправи зізнавалися свідки зборони. Перед судом пересунулася низка свідків „Строніцтва Народового“, які у своїх свіданнях виказували, як адміністраційна влада, а особливо староста Басара, переслідувала „народови“.

По широкому світі.

Бельгійська рада міністрів віддала Делєсєві де Варнаф тимчасове завідування міністерством господарства.

Мексиканські студенти медицини прийняли умовини ректора і покінчили страйк.

Бритійський уряд утворив комісію для ординації закордонної пропаганди під проводом віщєм. Вансєстєрта.

У Мексику невідомі замаховці виконали негдатний атєнтат на б. президента Нізарєтеґєн. Чаморра.

У французькому місті Нішні застрайкує персонал 4-ох найбільших готєлів.

В Естонії проголосить 24. ц. м. з нагоди національного свята амєстєтію.

Румунська влада замкнула малий грєний пух для житлів з Чехословаччини.

Чехословачький уряд розглядає проєкт націонал-соціалістичної організації для мєських громадян, що була б під опікою німєцького посольства.

В альжирській місцевості Біскра відбувся до зворушень: араби напали на поліцію, ужила зброї, обвинуючи 2 арабів і ранєні.

Єгипетський король Фарук відїє відїї з офіційною візантою до Туреччини.

НОВИЧКИ.

— „Українська кооперація і українська культура на ЗУЗ“, відчит м-ра З. Кичиш відїї заходом Т-ва Абсольвєнтів Торговельних Дєл 10. лютого 1938, в год. 13.30 у домі Т-ва (вул. Куркова 14а — Купецька гімназія). Готє радї.

— „Культура мови“. Проф. д-р Василь Сєвичєв вєголосить на цю тему вєклад у чєтер 10. лютого ц. р. в салі „Української Бєдї“ (Грєцького 22), на запросини Т-ва „Українська Зєронка“ у Львові. Початок в год. 6-ї вєчєрє.

— Що сталося в Німєччині? Реферат за наголєнком вєголосить ред. І. Вєтєвський у вєтєр 10. ц. м. в зєкалі „Молодї Громадї“ в чєтєр в год. 7. вєчє.

— Українські книжки на шкільну мєтє — під упаву Вєш. Авторам і Вєдаєм. Дєдїєвє, що у Львівській Шкільній Кураторї є офіційний комітєт, який мав перєглядати українські книжки, що появлялись після 1918-ку та заопіювати, які книжки годєтьсє до шкільної лєктури. Сєвєдїє, що така рєшєнє опінія рішає на 100%, бо зєрєвєла мєтєтє осєїти затвєржєє П. Тому всі Вєдїєвєвє Автори, яким заєжєлєбє на тєму, щоб їм кни мали достєп до шкільних бїблїотєк, євє прїзначєні вчїтєлєм даного шкільного мєтєту на обовязкову чи надоблєжну лєктуру, повинні вєзєсти по тєм опієнієм до Кураторї Шкільної Освєти. Бєвє лєською „Лєтє Комїтєтє опієніє вчїтєлєм не повєрїєлє, бо 1918-го року, якє вчїтєлєм перєглядєлє в опієні, лєтє Сєвєтє Вєдїєвєвє Авторів тєлї про не євєлє, тому вчїтєлєм не тєпєр тєж зєрєбїтї.

ОГОЛОШЕННЯ

ШАФКОВІ КУФРИ

малі, між ін. прості, корисні, на лапівці та на колісках, багаті на різні аксесуари, поручки

Роботи виконав: **Н. БАРЕР**
Львів, Сеструська ч. 2, кабінет ф-на „Секретарка“

Театри.

Великий Театр:

Середня 9. II. год. 7.30 „Два Помічники“ прем'єра.

Четвер 10. II. год. 7.30 „Півня“, „Казка про короля“.

Пятниця 11. II. год. 7.30 „Старосвітська історія“, „Два молоді господарі“.

Театр Річкорольностей:

Середня 9. II. год. 7.30 „Два варті“, „Четвер 10. II. год. 7.30 „В півдні“.

Пятниця 11. II. год. 7.30 „Два варті“.

Український Народний Театр ім. М. Савченка:

10. II. год. 7.30 „Колоса“, „Сонце“.

11. II. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

12. II. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

13. II. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

14. II. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

15. II. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

16. II. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

17. II. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

18. II. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

19. II. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

20. II. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

21. II. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

22. II. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

23. II. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

24. II. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

25. II. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

26. II. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

27. II. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

28. II. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

29. II. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

30. II. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

31. II. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

1. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

2. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

3. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

4. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

5. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

6. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

7. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

8. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

9. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

10. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

11. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

12. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

13. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

14. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

15. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

16. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

17. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

18. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

19. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

20. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

21. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

22. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

23. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

24. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

25. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

26. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

27. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

28. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

29. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

30. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

31. III. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

1. IV. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

2. IV. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

3. IV. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

4. IV. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

5. IV. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

6. IV. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

7. IV. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

8. IV. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

9. IV. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

10. IV. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

11. IV. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

12. IV. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

13. IV. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

14. IV. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

15. IV. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

16. IV. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

17. IV. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

18. IV. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

19. IV. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.

20. IV. год. 7.30 „Сонце“, „Сонце“.